

WITAMY
Uralski Zespół
Pieśni i Tańca

Serdecznie powitało społeczeństwo krakowskie przybyły 1 bm. do naszego miasta Uralski Zespół Pieśni i Tańca. Zespół ten, oznaczony I nagrodą na Światowym Festiwalu Młodzieży Demokratycznej w Berlinie, wystąpił już w szeregu miast polskich, przyjmowany entuzjastycznie przez publiczność. Wraz z zespołem przybył słynny kompozytor radziecki — Anatol Nowikow — autor hymnu Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

Zespół pieśni i tańca wystąpi w dniu dzisiejszym o godz. 14 w Nowej Hucie, dając dla budowniczych Huty koncert bezpłatny, a o godz. 19.30 wystąpi na stadionie sportowym „Włókna” w Podgórzu na Krzemionkach. Ceny biletów: trybuna — 6 zł, pozostałe miejsca (siedzące) — 3 zł. Bilety do nabycia w Urzędzie na listy zbiorowe zakładów pracy (do godz. 14).

Wyd. A

Cena wraz z dodatkiem 30 gr

Gazeta Krakowska

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rok IV.

Kraków, sobota 2, niedziela 3 sierpnia 1952 r.

Nr 184 (1192)

Na wczorajszym posiedzeniu Sejm uchwalił jednogłośnie ustawę

o ordynacji wyborczej do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

WARSZAWA

108 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego w dniu 1 sierpnia 1952 r. wznowił marszałek Kowalski, udzielając głosu w toku dalszej debaty nad projektem ustawy — Ordynacja Wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pos. Jaszczukowej (SD).

Mówcy podkreślili, że jednym z mierników, czy ordynacja wyborcza została oparta na zasadach prawdziwie demokratycznych jest zagadnienie praw wyborczych dla kobiet.

W Polsce przedwzrostowej chociaż konstytucja marcową formalnie stąpała na platformie równoprawności obu płci, to jednak faktycznie udział kobiet w życiu politycznym był znikomy. Do pierwszego Sejmu Ustawodawczego weszło zaledwie 8 posłanek, tj. niecałe 2 proc. ogółu posłów. W następnych sejmach procent kobiet wahał się od 2 do 1,6 proc., zaś postępującą się ciągle nieprzód faszyzacja Polski sprowadzała do coraz większej fikcji prawa zawarte w konstytucji marcowej. Po bezczelnie narzuconej narodowi konstytucji i ordynacji wyborczej 1935 r. w wyniku wyborów, które nazwano „poborem posłów”, weszły do Sejmu dwie posłanki, a w 1938 r. już tylko jedna.

Te smutnej pamięci czasy raz na zawsze odrzucił od siebie naród polski — oświadcza pos. Jaszczukowa. — Władza mas pracujących dała obywatelom państwa ludowego pełne demokratyczne prawa oraz zagwarantowała ich realizację.

Kobiety polskie otrzymują równe z mężczyzn prawa wyborcze i wybieralności do Sejmu, wiedzą, że prawa te nie są tylko czynnikiem stwierdzenia, ale wypływają z faktu coraz szerszego udziału kobiety w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym.

Idąc do urn kobiety będą wiedziały, że ich głos nie tylko wybiera posłów, ale jest wyrazem świadomości, że wybór najwyższego organu władzy ludowej staje się jednocześnie wyborem drogi ku szczęśliwej przyszłości.

Pos. Kłosewicz (PZPR) podkreśla, że ordynacja wyborcza przepojona głęboką demokratycznością zasadami, zapewnia pełną gwarancję swobodnego, najpełniejszego wyrażania woli przez lud pracujący w wyborach do Sejmu, zapewnia najczystszy udział ludu pracującego w powołaniu najwyższego organu władzy państwowej.

W projekcie ordynacji wyborczej Związki Zawodowe widzą gwarancję najszerzego udziału i najwyższej aktywności mas ludowych w decydowaniu o składzie i obliczu najwyższego organu władzy ludowej — jaki stanowić będzie Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, widzą one w tym projekcie zabezpieczenie wysuwania do Sejmu najlepszych synów klasy robotniczej, najlepszych przedstawicieli narodu polskiego, ludzi związanych z masami ludowymi, wiernych interesom narodu, gotowych służyć wiernie i ofiarnie sprawie rozwoju naszego kraju, u moczeniu niepodległości naszej ojczyzny.

Szczególną wagę przywiązuje Związki Zawodowe do przepisu, który zapewnia zgłaszanie kandydatów organizacjom zarówno z własnej inicjatywy, jak również spośród osób wysuniętych na zebraniach pracowników w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich, na

jak diametralnie różna jest treść nowej ordynacji o ordynacji i praktyk okresu rządów obszarniczo-kapitalistycznych. Mówca przytacza przykład z wyborów 1930 r. w okręgu wyborczym Siedlce, Węgrów, Sokołów, Podlaski. Lewica chłopska, zgłaszając swego kandydata na posła zebrała pod zgłoszeniem 180 podpisów, natomiast prawica, chociaż ordynacja wyborcza przewidywała tylko 60 podpisów bez poświadczenia. Mimo to lista została bez jakiegokolwiek uzasadnienia unieważniona, a policja granatowa pod groźbą rozstrzelania karzała wyborców do wycofania podpisów.

W zakończeniu przemówienia pos. Maślanka oświadcza: O taką ordynację wyborczą, jakiej projekt przedłożono do obrady Sejmu, walczycy najbardziej radykalnie i postępowo odłamy ruchu robotniczego i ludowego.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Pos. Kołodziej (bezpart.) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecną ordynację. Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziej oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jednolitej moralno-politycznej wspólnoty.

Uchwała Prezydium Rządu

Związkowcy francuscy

przybyli do Polski

Dnia 31 lipca br. na zaproszenie Centralnej Rady Związków Zawodowych przybyli do Warszawy 28-osobowa wydelegacja związkowców francuskich, którzy spędzą w Polsce wczasy oraz zapoznają się z naszymi zdobyczami na polu społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

W porcie lotniczym na Okęlu gości francuskich witali przedstawiciele Zarządów Głównych poszczególnych związków zawodowych oraz przedstawiciele Centralnej Rady Związków Zawodowych z sekretarzem CRZZ — Zygmuntem Kratko na czele.

w sprawie nowych warunków

KONTRAKTACJI

nadwyżek trzody chlewnej

WARSZAWA

W celu dalszego zwiększenia hodowli, Prezydium Rządu uchwaliło nowe warunki kontraktacji trzody chlewnej ponad dostawy obowiązkowe na sierpień i wrzesień i na IV kwartał 1952 r. Nowe warunki kontraktacji przewidują oprócz nowego cennika — możliwość nabycia w bieżącym III kwartale, tj. w okresie, w którym gospodarstwa chłopskie nie posiadają jeszcze pasz treściwych i odpadkowych z nowych zbiorów — 2 kg pasz treściwych za każdy kg wagi żywej trzody chlewnej zakontraktowanej i dostarczonej ponad dostawy obowiązkowe.

Warunki te przewidują również prawo do nabycia 4 kg węgla za każdy kg trzody chlewnej oraz jednorazową premię w wysokości 4 metrów płótna za każdego tucznika zakontraktowanego i dostarczonego do końca września br. ponad dostawy obowiązkowe.

Pomoc hodowlana za dostawy zakontraktowanych tuczników w IV kwartale, tj. w okresie gdy gospodarstwa rolne mają już większą ilość własnych pasz treściwych z nowych zbiorów — wynosił 1 kg paszy treściwej i 4 kg węgla za każdy kg trzody chlewnej dostarczonej ponad dostawy obowiązkowe na podstawie zawartej umowy kontraktacyjnej. Uchwała przewiduje odpowiednio zwiększoną pomoc hodowlaną za dostawę zakontraktowanej trzody bekonowej.

Przy podpisaniu umowy przysługujące zaliczka na pomoc hodowlaną i to zarówno w paszach treściwych, jak i w węglu. Z nowych warunków korzystają również dostawy trzody chlewnej ze sztuki dostarczonej od 1 sierpnia do końca grudnia br. na podstawie umów kontraktacyjnych zawartych po dniu 15 lutego br.

Uchwała zabezpiecza wszystkim rolnikom, którzy wykonali dostawy obowiązkowe zwierząt rzeźnych, korzystne warunki zbytu nadwyżek towarowych trzody chlewnej, zapewniając im poważną pomoc hodowlaną, jako podstawę do dalszego rozwoju hodowli ich gospodarstw.

Depesza

Marszałka Polski
K. Rokossowskiego
z okazji 25 lecia
Chińskiej Armii Ludowej

Do
Głównodowodzącego Chińskiej
Armii

Ludowo-Wyzwoleńczej
Towarzysza CZU-TEH

W dniu święta bratniej
Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej, w imieniu żołnierzy
Wojska Polskiego i swoim
własnym, zasylam Wam i
Waszej osobie bohaterskim
żołnierzom chińskim najserdeczniejsze
podziękowania.

Powstała 25 lat temu Chińska
Armia Ludowo-Wyzwoleńcza
przeszła pod kierownictwem
Komunistycznej Partii
Chin i Towarzysza Mao Tse-tunga
wspaniałą szlak bojowy,
walcząc o narodowe i społeczne
wyzwolenie wielkiego
narodu chińskiego.

W tej walce wzorem dla
Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej
była niezwykła
Armia Radziecka.
Dziś Chińska Armia Ludowo-Wyzwoleńcza,
związana
braterstwem broni i idej z
potężną Armią Radziecką i
armiami państw demokracji
ludowej, broni pokoi i niepodległości
swojej. Ojczyzny
przed zakusami amerykańskich
imperialistów.

Proszę przyjąć życzenia
dalszych sukcesów w umacnianiu
sily bojowej Chińskiej
Armii Ludowo-Wyzwoleńczej.
Minister Obrony Narodowej
(—) Konstanty Rokossowski
Marszałek Polski

Marszałkowska Dzielnica Mieszkaniowa — najbliższa dzielnica Warszawy — tetni już normalnym życiem. Na zdjęciu: Fragment Placu Konstytucji. — Fot. Nowosielski

Sprzet żyta dobiega końca

W realizacji umów z użytkownikami przoduje POM Lubasz

KRAKÓW

Koszenie żyta w spółdzielniach produkcyjnych i u chłopów indywidualnych w województwie naszym dobiega końca. Ogólnie biorąc, spółdzielnie produkcyjne skończyły już około 85 proc. żyta. Pozostała część, nie skoszona, znajduje się w zasadzie na terenie spółdzielni powiatu nowosądeckiego, które dotąd jeszcze nie rozpoczęły akcji żniwnej. Ilość hektarów skoszonego zboża z każdego dnia wzrasta. Na przestrzeni dwóch dni od 26—28 ub. miesiąca same tylko POM-y skończyły 224 ha, a największą z nich POM Lubasz.

Traktorysty POM-u Lubasz mocno „zagrożeni” w ostatnich dniach jeśli idzie o pierwieństwo w realizacji zawartych umów tylko przez dwa dni pozwolili wyprzedzić się zalodze POM Wierbka. Świadomość, że pozostają w tyle w tempie przeprowadzania prac, wzmogła ich wysiłki, zmobilizowała do wzmocnienia tempa koszenia w wyniku czego znaleźli się z powrotem na pierwszym miejscu.

Traktorysty POM — Wierbka koszą jednak nie gorzej, mimo że duży zawód sprawili jeśli idzie o należyte przeprowadzenie remontów mechanicznych. Nie docenili tej sprawy również starszy agronom, dyspozytor a także i brigadierzy.

Znacznie podniosła ilość wykonanych ha w realizacji zawartych umów zaloga POM-Hacie. Cyfra ta nie wskazuje jednak, aby zaloga była w pełni zmobilizowana. Ilość 98 ha skoszonych podczas akcji mówi o niedostatecznym tempie realizacji zawartych umów.

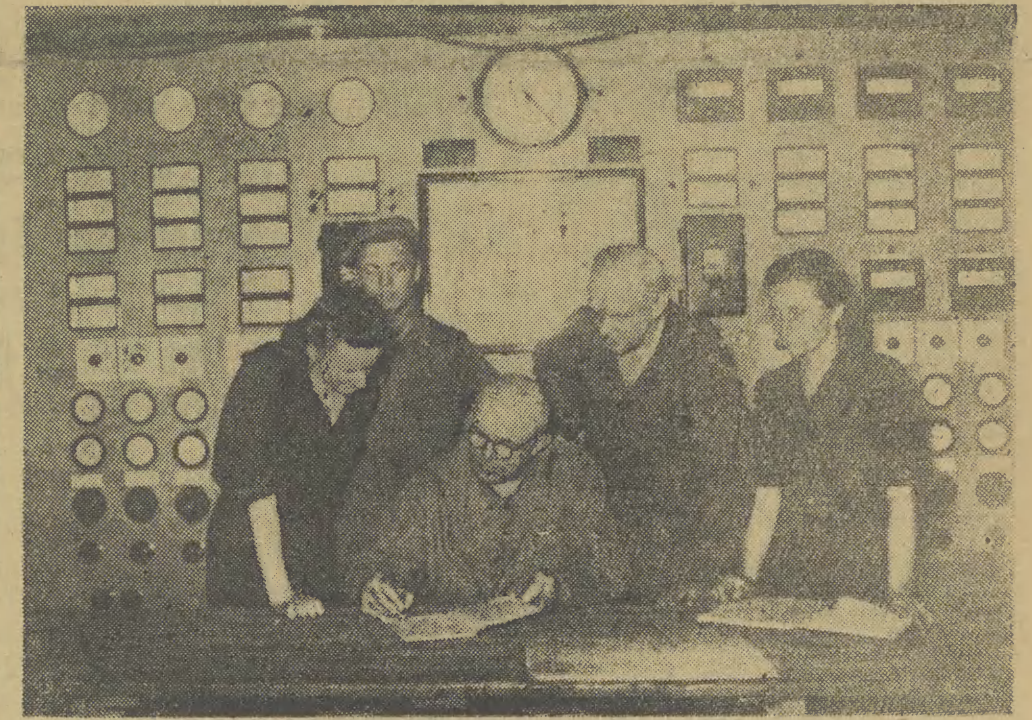
Pracę w POM cechuje brak rozmachu. Niedostateczna jest również praca wśród załogi samych Wydziałów Politycznego POM.

Podobnie wygląda sytuacja i w POM-ie Klecza Dolna, mimo że jest tam wielu dobrych przodujących traktorystów takich jak TERIELAK, PYT-LOWSKI i inni, którzy systematycznie potrafią przekraczać normy. Słabiej od wymienionych przebiega praca w pozostałych POM-ach, które w dalszym ciągu nie przekraczają 100 ha.

Walka o sprawną, szybką, bez strat i przedterminową pracę zbóż, o maksymalną mobilizację załóg POM-ów wymaga od organizacji partyjnych i Wydziałów Politycznych wzmocnienia pracy politycznej i organizacyjnej, operatywnego likwidowania zauważalnych braków i niedociągnięć.

A oto tabela wskazująca jak realizują zawarte umowy poszczególne POM-y:

Nazwa POM	Ilość zawartych umów w ha	wykonano ha	% wykonania
Lubasz	303	151	50
Wierbka	664	139	21
Kacice	456	98	22
Klecza Dolna	215	82	38
Charsznica	459	79	17
Szreniawa	212	55	26
Krynica	347	23	7

Elektrownia Miechów jest jedną z największych w Polsce. Obok nowoczesnych urządzeń technicznych, wyposażona jest w klaty z elektrofiltrami, które spalane są najczystszym węglem odpadkowym — miałem. Dając do usprawnienia organizacji pracy wprowadzono odcinkowe harmonogramy, które pozwolą na zaoszczędzenie 300 etatów. Odcinkowe harmonogramy pracy wprowadzone zostały jako wzór do wszystkich elektrowni w Polsce. Na zdjęciu: starszy mistrz kotłowni Paweł Małczyński przeprowadza lekcję poglądową z pracownikami obsługi kotłów pyłowych.

Młodzi robotnicy i chłopcy organizują współzawodnictwo pozłotowe

WARSZAWA

Uchwalenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, niezapomniane dni Złotu i złożone na nim ślubowanie, stały się dla młodzieży bodźcem do dalszej, jeszcze wydajniejszej pracy dla Ojczyzny. Młodzi robotnicy i chłopcy kontynuują współzawodnictwo podjęte dla uczczenia Złotu i podnoszą je na wyższy poziom.

Na zebraniach załóg młodzieży, odbywających się z udziałem uczestników Złotu w szeregach zakładach pracy, młodzież postanawia utrwalć osiągnięcia uzyskane w okresie przygotowań do Złotu. Podejmują one nowe zobowiązania produkcyjne.

Dwaj młodzi przodownicy pracy ze Szczecińskich Zakładów Włókienniczych: Jan Mikut, odznaczony w czasie uroczystości złotych Złotych Krzyżem Zasługi, oraz Franciszek Smolarczyk, odznaczony srebrnym Krzyżem Zasługi, wystąpili na łamach „Głosu Szczecińskiego” z apelem do młodzieży całego województwa. W apelu tym pisał on m. in.: „Przygotowania i przebieg Złotu — nau-

czyli nas, całą młodzież, głęboko niż dotychczas, szerszego i pełniejszego pojmowania przodownictwa.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że przeżywamy dzisiaj szczególnie ważny okres. Od tego w jaki sposób potrafimy zamienić w czyn wspaniały dorobek naszego Złotu, zależy będzie, czy dostrzeżemy — a nie tylko słowami — nowość, że my, synowie i córki ludu pracującego, nieustępliwie i ofiarnie walcząc będziemy o zwycięskie zbudowanie socjalizmu”.

PRACUJEMY TAK JAK SLUBOWALISMY

W czasie Złotu, delegatów z Zakładów im. Georgi Dimitrova w Warszawie zastępowała w pracy cała młodzieżowa załoga. Dziś wspólnie z delegatami młodzi robotnicy „Dymitrowa” nadal utrzymują wysoką wydajność pracy, osiąganą w czasie złotych. Robotnicy z działu młodzieżowego, którzy miesięczne plany wykonują z nadwyżką,

starają się jeszcze bardziej podnieść wykonanie norm. Z zapałem pracują tu delegaci na Złot: ZMP-owiec Stanisław Liczberski, wykonujący 150 proc. normy, młoda monterka Irena Sulewska, która po powrocie ze Złotu postanowiła wstąpić w szeregi ZMP, i majster tego działu — Jerzy Czerwiecki. Brygada, której członkiem jest Janina Baluk wykonuje około 170 proc. normy.

NOWE ZOBOWIĄZANIA
MLODZIEŻY WIEJSKIEJ

Młodzież z PGR Wapnica, zespół Dobrzyń, w woj. świętokrzyskim wzięła do współpracy w akcji żniwno-wieloletniej wszystkie gospodarstwa północnego okręgu PGR. Młodzi robotnicy rolni utworzyli 3 nowe brygady traktorzystów, które podjęły się wykoszenia 1500 ha zboża w ciągu 12-dni, ekscytując tym samym kampanię żniwną o 6 dni. W PGR zorganizowana została jednocześnie młodzieżowa brygada podorywkowa. Członkowie tej brygady posiadali w pracy osiągać 200 proc. normy. W brygadach połowych tego PGR 60 młodych robotników i robotnic współzawodniczy o najsprawniejsze przeprowadzenie akcji żniwno-omłotowej.

**Rolniku! Chcesz mieć dobrobyt i pełny spichlerz —
wykorzystaj każdą chwilę dla zwózki i omłotów!**

Ustawa z dnia 1 sierpnia 1952 r.

ORDYNACJA WYBORCZA DO SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Rozdział 1.

Zasady ogólne.

Art. 1.

1. Prawo wybierania ma każdy obywatel polski, który w dniu wyborów ukończył 18 lat — bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania w obwodzie głosowania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

2. Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

3. Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 2.

Nie mają prawa wybierania obywatele:

1) Pozbawieni zdolności do czynności prawnych lub w niej ograniczeni z powodu choroby umysłowej.

2) Pozbawieni praw publicznych i obywatelskich praw honorowych prawomocnym orzeczeniem sądu, wydanym po dniu 22 lipca 1944 r., w czasie trwania pozbawienia praw.

Art. 3.

Wybrany może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 21.

Art. 4.

Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos.

Art. 5.

Głosować można tylko osobiście.

Rozdział 2.

Zarządzenie wyborów.

Art. 6.

1. Wybory zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Wybory odbywają się w jednym dniu równocześnie w całym państwie.

Art. 7.

1. Uchwała o zarządzeniu wyborów wyznaczy datę wyborów na dzień ustawowo uznany za wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Uchwała ta oznacza równocześnie dni, w których upływają terminy przewidziane w niniejszej ustawie (kalendarz wyborczy).

Art. 8.

Uchwałę o zarządzeniu wyborów ogłasza się w „Dzienniku Ustaw”.

Rozdział 3.

Okręgi wyborcze.

Art. 9.

1. Posłowie są wybierani w okręgach wyborczych.

2. W każdym okręgu wyborczym wybiera się taką liczbę posłów, jaka odpowiada liczbie mieszkańców okręgu, w stosunku: 1 poseł na 60.000 mieszkańców.

Art. 10.

1. Rada Państwa ustala:

1) Podział obszaru państwa na okręgi wyborcze (liczba, granice, numery).

2) Liczbę posłów, jaka ma być wybrana z każdego okręgu, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 ust. 2.

3) Siedziby Okręgowych Komisji Wyborczych.

2. Uchwałę Rady Państwa (ust. 1) ogłasza się w „Monitorze Polskim” najpóźniej w 55-tym dniu przed dniem wyborów. Uchwałę oddaje się również do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszeń.

Rozdział 4.

Obwody głosowania.

Art. 11.

Dla przeprowadzenia głosowania tworzy się obwody głosowania.

Art. 12.

Obwody głosowania tworzy się wedle następujących zasad:

1) Obwód głosowania wlicza z reguły obejmować 1.500—3.000 mieszkańców.

2) Można tworzyć obwody głosowania dla grup mieszkańców powyżej 300 osób, zamieszkujących w odległości ponad 10 km od ośrodka najbliższego obwodu głosowania.

3) Można tworzyć obwody głosowania w szpitalach, sanatoriach i w innych zakładach służby zdrowia oraz w zakładach pomocy społecznej i zakładach inwalidzkich, jeżeli przebywa w nich najmniej 50-ciu wyborców.

4) Pływające w dniu wyborów okręty i statki, na których znajduje się co najmniej 25-ciu wyborców, stanowią obwody głosowania; przynależność takich obwodów głosowania do okręgów wyborczych ustala się wedle macierzystego portu okrętu lub statku.

5) Jednostki wojskowe tworzą dla swego składu obwody głosowania wedle stosunku: 50 — 3.000 wyborców na jeden obwód głosowania.

Art. 13.

1. Liczba, granice, numery obwodów głosowania oraz siedziby Obwodowych Komisji Wyborczych ustala:

1) W miastach stanowiących powiaty miejskie — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej.

2) W dzielnicach większych miast — Prezydium Miejskiej Rady Narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi).

3) W miastach nie stanowiących powiatów miejskich i w gminach — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

2. Uchwały dotyczące liczby, granic i numerów obwodów głosowania oraz siedzib Obwodowych Komisji Wyborczych ogłasza się w dziennikach urzędowych właściwych Wojewódzkich Rad Narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) oraz podaje się do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszeń — najpóźniej w 50-tym dniu przed dniem wyborów.

Rozdział 5.

Komisje wyborcze.

Art. 14.

Dla przeprowadzenia wyborów powołuje się:

1) Państwową Komisję Wyborczą.

2) Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze.

Art. 15.

Do zadań Państwowej Komisji Wyborczej należy:

1) Nadzór nad ścisłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze.

2) Rozpatrywanie skarg na działalność Okręgowych Komisji Wyborczych, a w szczególności na decyzje w przedmiocie nieważności zgłoszenia listy, w całości lub w części.

3) Ustalenie i ogłoszenie wyników wyborów.

4) Zarejestrowanie wybranych posłów i wydanie im zaświadczeń o wyborze.

5) Złożenie Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawozdania z wyborów, w trybie ustalonym przez Radę Państwa.

6) Przekazanie akt wyborczych Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w celu stwierdzenia ważności wyborów.

Art. 16.

Do zadań Okręgowej Komisji Wyborczej należy:

1) Nadzór nad ścisłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez Komisje Obwodowe okręgu.

2) Rozpatrywanie skarg na działalność Obwodowych Komisji Wyborczych.

3) Rozpatrywanie skarg na decyzje Prezydium Rad Narodowych, wydane wskutek reklamacji w sprawie spisu wyborców.

4) Rejestrowanie kandydatów.

5) Dostarczenie Obwodowym Komisjom Wyborczym urzędowych kart do głosowania.

6) Ustalenie wyników głosowania w okręgu wyborczym i przesłanie ich Państwowej Komisji Wyborczej.

7) Przesłanie wszelkich materiałów z przeprowadzonych wyborów Prezydium Wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) Rady Narodowej.

Art. 17.

Do zadań Obwodowej Komisji Wyborczej należy:

1) Przeprowadzenie głosowania w obwodzie.

2) Obliczenie wyników głosowania w obwodzie.

3) Przesłanie protokołów głosowania Okręgowej Komisji Wyborczej tych okręgów, w skład których obwód wchodzi.

4) Przesłanie protokołów głosowania wraz z kartami głosowania odpowiednio Prezydium Miejskiej, Dzielnicowej, Gminnej Rady Narodowej.

Art. 18.

1. W skład Państwowej Komisji Wyborczej wchodzi: przewodniczący, dwaj zastępcy przewodniczącego, sekretarz i 12 członków.

2. Państwową Komisję Wyborczą powołuje Rada Państwa.

Art. 19.

1. W skład Okręgowych Komisji Wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 6—8 członków.

2. W skład Obwodowych Komisji Wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 2—6 członków.

3. W obwodach głosowania, liczących poniżej 300 wyborców, wchodzi w skład Obwodowej Komisji Wyborczej: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz.

4. Okręgowe Komisje Wyborcze powołuje Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi), właściwe ze względu na siedzibę komisji.

5. Obwodowe Komisje Wyborcze powołuje dla obwodów głosowania położonych w miastach stanowiących powiaty Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, a dla obwodów położonych w miastach nie stanowiących powiatów i w gminach — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

Art. 20.

Państwową Komisję Wyborczą oraz Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze powołuje się spośród wyborców.

Art. 21.

Rada Państwa ustali szczegółowe zasady i tryb powoływania Okręgowych i Obwodowych Komisji Wyborczych.

Art. 22.

1. Państwowa Komisja Wyborcza winna być powołana najpóźniej 55-go dnia przed dniem wyborów.

2. Okręgowe Komisje Wyborcze winny być powołane najpóźniej 50-go dnia przed dniem wyborów.

3. Obwodowe Komisje Wyborcze winny być powołane najpóźniej 45-go dnia przed dniem wyborów.

Art. 23.

Rada Państwa ustali regulamin prac i wzór pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej oraz Okręgowych i Obwodowych Komisji Wyborczych, jak również określi obowiązki i uprawnienia przewodniczącego komisji, jego zastępców, sekretarza i członków.

Art. 24.

Pracownikowi, który opuścił pracę w związku z wykonywaniem czynności członka komisji wyborczej, przysługuje od pracodawcy wynagrodzenie za opuszczony czas pracy.

Art. 25.

1. Państwowa Komisja Wyborcza rozwiązuje się z upływem kadencji Sejmu wybranego w wyborach przez nią przeprowadzonych.

2. Okręgowe i Obwodowe Komisje Wyborcze rozwiązuje Prezydium Rady Narodowej, które je powołało, po zakończeniu ich działalności.

Rozdział 6.

Spisy wyborców.

Art. 26.

1. Prezydium Miejskich, Dzielnicowych i Gminnych Rad Narodowych sporządzają w trzech egzemplarzach spisy obywateli mających prawo wybierania, a zamieszkałych na terenie danej Rady Narodowej (spisy wyborców).

2. Sposób sporządzenia spisów wyborców w jednostkach wojskowych ustali Minister Obrony Narodowej za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Art. 27.

1. Spis wyborców układa się w alfabetycznym porządku, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania.

2. W spisie wymienia się nazwisko, imię, imię ojca, datę urodzenia i miejsce zamieszkania wyborcy. Spis wyborców podpisuje przewodniczący i sekretarz Prezydium Rady Narodowej.

3. Wzór spisu wyborców ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 28.

Spisy wyborców będą najpóźniej 38-go dnia przed dniem wyborów przesłane przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych w dwóch egzemplarzach.

Art. 29.

Przewodniczący Obwodowych Komisji Wyborczych najpóźniej 35-go dnia przed dniem wyborów wykładają spisy wyborców do publicznego wglądu w lokalach Obwodowych Komisji Wyborczych przez 7 dni po 5-godzinie dziennie, w porze dostępnej dla pracujących.

Art. 30.

1. W ciągu 10 dni od wyłożenia spisu wyborców można przez Obwodową Komisję Wyborczą wnieść do Prezydium Rady Narodowej, które sporządziło spis wyborców, ustnie do protokołu lub pisemnie reklamacje przeciw nieprawidłowości spisu, a w szczególności przeciw pominięciu w nim lub zamieszczeniu określonych osób.

2. Reklamacje rozpatruje Prezydium Rady Narodowej w ciągu 3 dni od daty ich wniesienia.

3. Załatwiają reklamacje, Prezydium Rady Narodowej:

1) uzupełnia spis wyborców bądź

2) skreśla ze spisu wyborców osobę, której reklamacja dotyczy, zawiadamiając ją o tym bądź

3) pozostawia reklamację bez uwzględnienia, zawiadamiając o tym reklamującego,

4. Od decyzji Prezydium Rady Narodowej nie uwzględniającej reklamacji lub powodującej skreślenie osoby ze spisu wyborców mogą reklamujący i osoba skreślona ze spisu wyborców wnieść skargę do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej, która w ciągu 3 dni rozpatrzy sprawę i wyda decyzję zawiadamiając o niej skarżącego.

Art. 31.

1. Wyborca zmieniający miejsce pobytu w czasie między ogłoszeniem spisu wyborców a dniem wyborów, będzie wpisany do spisu wyborców i dopuszczony do głosowania w obwodzie swego nowego miejsca pobytu. Uprawnienie to przysługuje wyborcy na podstawie „zaświadczenia o prawie głosowania”, wydanego na jego żądanie przez właściwe Prezydium Rady Narodowej. Wydając „zaświadczenie o prawie głosowania”, Prezydium Rady Narodowej skreśla wyborcę ze spisu wyborców z adnotacją: „wyjechał”.

2. Wzór „zaświadczenia o prawie głosowania” ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 32.

Obwodowa Komisja Wyborcza wpisze do spisu wyborców i dopuści do głosowania osoby wchodzące w skład komisji lub pełniące straż przy komisji, jeżeli osoby te przedstawią zaświadczenie przewodniczącego komisji tego obwodu

w którym są wpisane do spisu wyborców, że nie będą w tym obwodzie głosowały. O wydaniu takiego zaświadczenia przewodniczący czyni adnotację w spisie wyborców.

Rozdział 7.

Zgłaszanie kandydatów.

Art. 33.

Prawo zgłaszania kandydatów na posłów przysługuje organizacjom politycznym, zawodowym i spółdzielczym, Związkowi Samopomocy Chłopskiej, Związkowi Młodzieży Polskiej, jak również innym masowym organizacjom społecznym ludu pracującego.

Art. 34.

Kandydaci na posłów zgłaszani są w okręgach wyborczych.

Art. 35.

1. Prawo zgłaszania kandydatów na posłów w okręgach wyborczych wykonać mogą zarówno naczelne jak i terenowe organy wymienionych w art. 33 organizacji.

2. Organizacje wymienione w art. 33 wykonać mogą prawo zgłaszania kandydatów na posłów samodzielnie lub łącznie.

Art. 36.

Organizacje (art. 33) zgłaszają kandydatów zarówno z własnej inicjatywy, jak również spośród osób wysuniętych na zebraniach pracowników w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich, na zebraniach członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i żołnierzy w jednostkach wojskowych.

Art. 37.

1. Kandydatów zgłasza się do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej przez zgłoszenie listy kandydatów najpóźniej 35-go dnia przed dniem wyborów.

2. Listę podpisuje właściwy organ zgłaszającej organizacji (art. 35 ust. 1). Równocześnie ze zgłoszeniem listy podać należy pisemnie adres, na który kierowana ma być korespondencja dla organizacji zgłaszającej listę.

3. Do zgłoszenia należy dołączyć pisemne oświadczenia kandydatów, że zgadzają się kandydować w danym okręgu. Oświadczenia kandydatów mogą też być złożone Komisji Okręgowej odrębnie, nie później jednak niż 35-go dnia przed dniem wyborów.

Art. 38.

1. Można kandydować tylko w jednym okręgu i tylko z jednej listy.

2. Kandydować można w dowolnym okręgu, niezależnie od miejsca zamieszkania.

3. Kandydat nie może wchodzić w skład żadnej Komisji Wyborczej właściwej dla okręgu, w którym kandyduje, z wyjątkiem Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 39.

Liczba kandydatów na listę nie może przewyższać liczby posłów przypadającej na dany okręg.

Art. 40.

W zgłoszonej liście należy podać nazwisko, imię, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdego kandydata. Nazwiska zgłoszonych winny być oznaczone kolejnymi numerami, poczynając od 1 w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatów.

Art. 41.

1. Równocześnie ze zgłoszeniem kandydatów organizacja zgłosić może na listę również zastępców, w liczbie nie przewyższającej połowy liczby posłów, przypadającej na dany okręg.

2. Postanowienia art. 37 ust. 3, art. 38 i art. 40 stosuje się odpowiednio do zastępców.

Art. 42.

Zgłaszająca organizacja może w pisemnym oświadczeniu, złożonym równocześnie z listą wskazać oznaczenie (godło) zgłoszonej listy.

ORDYNACJA WYBORCZA

DO SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Art. 43.

1. Jeżeli zgłoszenie listy nastąpiło zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, Okręgowa Komisja Wyborcza rejestruje listę, sporządzając w dwu egzemplarzach protokół przyjęcia zgłoszenia, z których jeden przesyła niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Wzór protokołu przyjęcia zgłoszenia listy ustali Rada Państwa.

Art. 44.

1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej bada, czy zgłoszona lista odpowiada przepisom prawa, a o dostrzeżonych wadach zawiadamia zgłaszającą organizację najpóźniej w dwa dni po zgłoszeniu.

2. Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w ciągu dwu dni, Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdza nieważność zgłoszenia listy w całości lub co do poszczególnych kandydatów (zastępców). W razie stwierdzenia nieważności zgłoszenia tylko poszczególnych kandydatów (zastępców) listę rejestruje się w zakresie nie dotkniętym nieważnością.

Art. 45.

1. Decyzje Okręgowej Komisji Wyborczej w przedmiocie nieważności zgłoszenia (art. 44 ust. 2) doręcza się niezwłocznie organizacji zgłaszającej listę. Organizacja ta może w ciągu 2 dni zaskarżyć decyzję do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej jest ostateczna.

Art. 46.

Okręgowa Komisja Wyborcza ogłasza dane o zarejestrowanych listach najpóźniej 25-go dnia przed dniem wyborów.

Rozdział 8.

Karty do głosowania.

Art. 47.

Okręgowa Komisja Wyborcza zarządza wydrukowanie urzędowych kart do głosowania w w potrzebnej ilości i rozsyła je Obwodowym Komisjom Wyborczym w takim terminie, aby Obwodowe Komisje Wyborcze otrzymały je najpóźniej 15-go dnia przed dniem wyborów. Karty do głosowania winny być opatrzone pieczęcią Okręgowej Komisji Wyborczej.

Art. 48.

1. Karta do głosowania wymienia nazwiska i imiona kandydatów, a następnie nazwiska i imiona ewentualnych zastępców każdej zarejestrowanej w okręgu listy, w kolejności umieszczenia na tej liście. Jeżeli lista ma oznaczenie (godło) zgłoszone w myśl art. 42, umieszcza się je przed wymienieniem kandydatów i zastępców tej listy.

2. Kolejność umieszczenia list na karcie do głosowania ustala się według kolejności ich zgłoszenia w Okręgowej Komisji Wyborczej. Wielkość i rodzaj czcionek powinny być jednako- kowe dla wszystkich list.

3. Karta do głosowania zawierać winna odpowiednią rubrykę przeznaczoną dla umieszczenia przez wyborcę znaku wskazującego na którą z list głosuje, chyba że w okręgu zarejestrowana jest tylko jedna lista.

4. Wzór karty do głosowania ustali Rada Państwa.

Art. 49.

Karta do głosowania może być zadrukowana tylko po jednej stronie.

Rozdział 9.

Głosowanie.

Art. 50.

1. Głosowanie odbywa się w lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej bez przerwy między godziną 6-tą a 22-gą.

2. Głosowanie odbywa się bez względu na ilość list zarejestrowanych w danym okręgu.

Art. 51.

1. Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili ustalenia jego wyników powinni być bez przerwy obecni w lokalu wyborczym przewodniczący

Obwodowej Komisji Wyborczej lub jego zastępcy i dwaj jej członkowie.

2. W przypadku nieobecności tych osób przewodniczący uzupełni skład komisji przez powołanie osób spośród wyborców.

Art. 52.

1. Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej czuwa nad utrzymaniem porządku w czasie głosowania oraz nad zabezpieczeniem tajemnicy głosowania i w tym celu może wydawać odpowiednie zarządzenia porządkowe.

2. Na żądanie przewodniczącego właściwe organy państwowe oddadzą do jego rozporządzenia odpowiednią straż.

3. Agitacja w lokalu wyborczym w czasie głosowania jest wzbroniona.

Art. 53.

1. Przed rozpoczęciem głosowania Obwodowa Komisja Wyborcza bada, czy urna wyborcza jest próżna, czy na miejscu znajdują się spisy wyborców oraz potrzebna ilość kart do głosowania, jak również czy w lokalu komisji umieszczone są osłony zabezpieczające tajemnicę głosowania, po czym komisja zamyka i opieczętowuje urnę wyborczą pieczęcią komisji.

2. Od chwili zapieczętowania aż do końca głosowania urny otwierać nie wolno.

Art. 54.

1. Przed oddaniem głosu wyborca okazuje komisji dowód osobisty, a w jego braku legitymację służbową, legitymację związku zawodowego lub inny dokument stwierdzający jego tożsamość.

Wyborca nie posiadający dokumentów tożsamości, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji obwodowej.

2. Decyzja komisji w sprawie tożsamości osoby jest ostateczna.

3. Komisja sprawdza, czy dana osoba figuruje w spisie wyborców lub czy posiada zaświadczenie, o którym mowa w art. 31 albo 32. Następnie wyborca otrzymuje od komisji urzędową kartę do głosowania.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 3, komisja zatrzymuje w celu dołączenia do protokołu głosowania.

Art. 55.

1. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udeje się do pomieszczenia za osłoną, gdzie zaznajamia się z kartą do głosowania.

2. Jeżeli karta do głosowania obejmuje dwie lub więcej list, wyborca umieszcza w przeznaczony do tego rubryce karty do głosowania znak wskazujący, że głosuje na kandydatów i zastępców określonej listy.

3. Wyborca ma prawo skreślenia poszczególnych kandydatów lub zastępców listy, na którą głosuje.

4. Następnie wyborca podchodzi do urny i w obecności komisji wrzuca do urny kartę do głosowania, złożoną w ten sposób, aby strona zadrukowana nie była widoczna (art. 49).

Art. 56.

Ułomni lub niepełni mogą korzystać przy głosowaniu z pomocy innych osób.

Art. 57.

1. Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby wskutek nadzwyczajnych wydarzeń czynności wyborcze były na czas przejściowy uniemożliwione, Obwodowa Komisja Wyborcza może przedłużyć je lub odroczyć do dnia następnego. Zarządzenie o tym powinno być natychmiast przesłane do wiadomości prezydium właściwej ze względu na siedzibę Obwodowej Komisji Wyborczej Rady Narodowej oraz podane do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości.

2. W razie przerwania głosowania komisja opieczętowuje urnę i oddaje ją do przechowania przewodniczącemu. Po podjęciu głosowania komisja stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie pozostały nienaruszone.

Rozdział 10.

Ustalenie wyników głosowania w obwodzie i w okręgu.

Art. 58.

O godzinie 22-ej lub wcześniej, z chwilą oddania głosów przez wszystkich wyborców przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej ogłasza zamknięcie głosowania, po czym komisja przystępuje do ustalania wyników głosowania w obwodzie.

Art. 59.

1. Przewodniczący otwiera urnę wyborczą, po czym liczy znajdujące się w niej karty do głosowania.

2. Jednocześnie ustala się na podstawie spisów wyborców liczbę oddanych głosów.

3. Gdyby liczba kart do głosowania w urnie różniła się od liczby głosujących, komisja podaje w protokole przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

Art. 60.

Po ustaleniu liczby kart do głosowania Obwodowa Komisja Wyborcza przystępuje do obliczania liczby głosów oddanych na kandydatów poszczególnych list.

Art. 61.

1. Głos uważa się za oddany na wszystkich nieskreślonych kandydatów i zastępców listy, na którą wyborca głosował.

2. Jeżeli na karcie do głosowania nie umieszczono znaku przewidzianego w art. 55 ust. 2 albo gdy znak ten umieszczono przy dwu lub więcej listach, głos uważa się za oddany na kandydatów i zastępców tej listy, która wydrukowana jest na karcie jako pierwsza.

Art. 62.

1. Nieważne są karty do głosowania:

- 1) inne, aniżeli urzędowo ustalone (art. 47),
- 2) nieopatrzone pieczęcią Okręgowej Komisji Wyborczej.

2. Dopisanie poszczególnych nazwisk nie wpływa na ważność karty.

Art. 63.

1. Obwodowa Komisja Wyborcza sporządza protokół głosowania.

2. W protokole należy wymienić liczbę:

- 1) uprawnionych do głosowania,
- 2) oddanych głosów,
- 3) głosów nieważnych,
- 4) głosów ważnych,
- 5) głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

3. Protokół głosowania sporządza się w dwóch egzemplarzach według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do Obwodowej Komisji Wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

Art. 64.

1. Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu głosowania w zapieczętowanej kopercie do Okręgowej Komisji Wyborczej.

2. Karty do głosowania (osobno ważne i nieważne) należy opieczętować pieczęcią komisji i wraz z drugim egzemplarzem protokołu głosowania, zaświadczeniami, o których mowa w art. 31 i 32 oraz spisem wyborców — przesłać niezwłocznie do prezydium właściwej (Miejskiej, Dzielnicowej, Gminnej) Rady Narodowej. Prezydium Rady Narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Art. 65.

Na podstawie protokołów otrzymanych od Obwodowych Komisji Wyborczych Okręgowa Komisja Wyborcza ustala wynik głosowania w okręgu.

Art. 66.

Okręgowa Komisja Wyborcza sporządza protokół obejmujący dla całego okręgu zestawienie:

- 1) osób uprawnionych do głosowania,
- 2) oddanych głosów,
- 3) głosów nieważnych,
- 4) głosów ważnych,
- 5) głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

Art. 67.

1. Protokół (art. 66) sporządza się w dwóch egzemplarzach.

2. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do Okręgowej Komisji Wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

3. Wzór protokołu ustali Rada Państwa.

Art. 68.

1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu w zapieczętowanej kopercie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Drugi egzemplarz protokołu wraz z protokołami głosowania Obwodowych Komisji Wyborczych i innymi materiałami z przeprowadzonych

wyborów — należy niezwłocznie przesłać do Prezydium Wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) Rady Narodowej. Prezydium Rady Narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Rozdział 11.

Ustalenie i ogłoszenie wyników wyborów.

Art. 69.

1. Po otrzymaniu protokołów od wszystkich Okręgowych Komisji Wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustala wyniki wyborów w całym państwie według okręgów wyborczych.

2. Za wybranych uważa się kandydatów, na których w okręgu wyborczym oddano najwięcej ważnych głosów, jeżeli każdy z nich otrzymał więcej niż połowę (bezwzględną większość) ważnych głosów.

Art. 70.

1. Jeżeli z powodu nieuzyskania przez poszczególnych kandydatów bezwzględnej większości ważnych głosów nie wszystkie mandaty danego okręgu zostały obsadzone, mandaty nieobsadzone przydziela się zastępcom (art. 41) zgłoszonym na tej liście, której kandydat uzyskał w okręgu największą ilość głosów — według kolejności umieszczenia na liście.

2. Mandat nie może być przydzielony zastępcy, na którego w okręgu oddano mniej niż połowę ważnych głosów.

3. Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnej z kolei osoby zgłoszonej na liście. Oświadczenie to winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu trzech dni od doręczenia zawiadomienia o przydzieleniu mandatu.

Art. 71.

Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w „Monitorze Polskim” wyniki wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezwłocznie po ich ustaleniu.

Art. 72.

1. Państwowa Komisja Wyborcza wystawia wybranym posłom zaświadczenia o wyborze według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

2. Państwowa Komisja Wyborcza może upoważnić Okręgowe Komisje Wyborcze do wystawienia zaświadczeń w jej imieniu.

Art. 73.

1. Jeżeli w głosowaniu wzięła udział mniej niż połowa uprawnionych do głosowania w okręgu, Rada Państwa na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej ogłasza w ciągu dwóch tygodni od daty pierwszych wyborów zarządzenie o przeprowadzeniu ponownych wyborów w okręgu.

2. To samo dotyczy przypadku, jeżeli nikt z kandydatów w okręgu wyborczym nie uzyskał bezwzględnej większości ważnych głosów.

3. Ponowne wybory odbywają się w trybie przewidzianym niniejszą ustawą na podstawie spisów wyborców sporządzonych dla pierwszych wyborów.

Rozdział 12.

Ważność wyborów.

Art. 74.

1. Wybory unieważnia się, jeżeli dopuszczono się przy nich przestępstw przeciw głosowaniu w sprawach publicznych lub naruszenia istotnych przepisów niniejszej ustawy, a przestępstwa te lub naruszenia przepisów mogły wywrzeć istotny wpływ na wynik wyborów.

2. Wybory unieważnia się w tym okręgu lub obwodzie, w którym powstała przyczyna nieważności.

Art. 75.

O ważności wyborów rozstrzyga Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w trybie ustalonym uchwałą Sejmu.

Art. 76.

Unieważniając wybory Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej unieważnia mandaty pochodzące z tych wyborów, a Rada Państwa zarządza w granicach unieważnienia ponowne wybory lub podjęcie niektórych czynności wyborczych, wskazując czynność, od której należy ponowić postępowanie wyborcze.

Rozdział 13.

Wygaśnięcie mandatu posła i obsadzenie mandatu w ciągu kadencji Sejmu.

Art. 77.

1. Wygaśnięcie mandatu posła następuje wskutek:

- 1) śmierci,
- 2) zrzeczenia się mandatu,
- 3) utraty prawa wybieralności,
- 4) odwołania posła przez wyborców.

2. Tryb odwołania posła przez wyborców określa odrębna ustawa.

3. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 78.

W razie wygaśnięcia mandatu posła (art. 77) Państwowa Komisja Wyborcza zarządza wstąpienie na jego miejsce zastępcy z danej listy (art. 41), według kolejności umieszczenia na liście, jeżeli nie stracił on wybieralności. Postanowienie art. 70 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 79.

Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnej z kolei osoby. Oświadczenie o ustąpieniu pierwszeństwa winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu 7 dni od doręczenia zastępcy zawiadomienia o stwierdzonej wygaśnięciu mandatu.

Rozdział 14.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 80.

Koszty związane z wyborami pokrywa się z budżetu państwa.

Art. 81.

Pisma w sprawach wyborczych wolne są od opłat skarbowych.

Art. 82.

1. Członkowie Komisji Wyborczych otrzymują zwrot kosztów podróży, jeżeli mieszkają poza miejscem urzędowania komisji.

2. Wysokość kosztów podróży oraz zasady ich pokrywania i wypłaty ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 83.

Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 26 ust. 2, przysługują w stosunku do wojsk wewnętrznych Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 84.

Kto dopuszcza się przestępstw przeciwko głosowaniu w sprawach publicznych, podlega karom przewidzianym w kodeksie karnym.

Art. 85.

1. Postanowienia niniejszej ustawy o zakresie działania Rady Państwa odnoszą się odpowiednio do Rady Państwa, działającej na podstawie ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. i art. 3 przepisów wprowadzających konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Terminy zarządzenia i przeprowadzenia wyborów do pierwszego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej określa art. 7 przepisów wprowadzających konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 86.

Wykonanie ustawy porucza się Radzie Państwa, Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom: Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego, Finansów i Sprawiedliwości.

Art. 87.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.